

ΣΥΝΟΧΗ + ΣΥΝΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ, ΠΕΡΙΟΔΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΡΑΦΩΝ

Συνοχή: Είναι η μορφική / λεκτική σύνδεση μεταξύ φράσεων, προτάσεων, περιόδων και παραγράφων ενός κειμένου και πραγματοποιείται με τους ακόλουθους τρόπους:

A) Με Συνδετικές – Διαρθρωτικές λέξεις ή φράσεις

- ✓ Οι σύνδεσμοι και οι εκφράσεις: *μα, αλλά, παρά, όμως, ωστόσο, ενώ, αν και, μολονότι, μολαταύτα, εντούτοις, εξάλλου, μόνο, αντίθετα, στον αντίποδα, αντίστροφα, παρόλο που, παρόλα αυτά, απεναντίας, από την άλλη πλευρά* δηλώνουν **αντίθεση - εναντίωση**.
- ✓ Οι σύνδεσμοι και οι εκφράσεις: *λοιπόν, ώστε, άρα, επομένως, συμπερασματικά, κατά συνέπεια, τελικά, ανακεφαλαιώνοντας, συνεπώς, από τα προηγούμενα συνεπάγεται, ως επακόλουθο, για να συνοψίσουμε κ.α.* δηλώνουν **συμπέρασμα**.
- ✓ Οι σύνδεσμοι και οι εκφράσεις: *δηλαδή, ειδικότερα, συγκεκριμένα, για να γίνω πιο σαφής, με άλλα λόγια, για να γίνω σαφέστερος/η, λόγου χάρη για παράδειγμα, παραδείγματος χάρη, καλό είναι να διευκρινίσουμε, εννοώ ότι* δηλώνουν **επεξήγηση**.
- ✓ Οι σύνδεσμοι: *αρχικά, όταν, σαν, ενώ, καθώς, τότε, ύστερα, αφού, αφότου, πριν (να), μόλις, καταρχάς, προηγουμένως, ταυτόχρονα, στη συνέχεια, προτού, ώπου, ωσότου, όσο που, όποτε, μετά, αργότερα, τέλος* δηλώνουν **χρονική σχέση**.
- ✓ Οι σύνδεσμοι: *γιατί, επειδή, διότι, αφού, εξαιτίας, ένας ακόμη λόγος, μια και, καθώς, αυτό οφείλεται κ.α.* δηλώνουν **αίτιο, αιτιολόγηση**.
- ✓ Οι σύνδεσμοι και εκφράσεις: *γι' αυτό το λόγο, ως επακόλουθο, κατά συνέπεια, αποτέλεσμα, απόρροια, απότοκο όλων αυτών* δηλώνουν **αποτέλεσμα**.
- ✓ Οι σύνδεσμοι: *ώστε (να), που* δηλώνουν **σκοπό**.
- ✓ Οι σύνδεσμοι: *μη, μήπως* δηλώνουν **δισταγμό**.
- ✓ Οι εκφράσεις: *εισαγωγικά, καταρχάς, σε ένα πρώτο επίπεδο, με μια πρώτη προσέγγιση, από τη μία από την άλλη πλευρά, αφενός αφετέρου* δηλώνουν **απαρίθμηση επιχειρημάτων / ταξινόμηση**.

- ✓ Οι εκφράσεις: ανακεφαλαιώνοντας, συνοψίζοντας, τελικά, τέλος, εν κατακλείδι δηλώνουν **σύνοψη**.
- ✓ Οι εκφράσεις: *ακόμη, επίσης, επιπλέον, επιπρόσθετα, εκτός από αυτό, πέραν τούτου, έπειτα, συμπληρωματικά, εξάλλου, παράλληλα, αξίζει ακόμη να σημειώσουμε, δεν πρέπει να λησμονούμε, ας σημειωθεί ακόμη ότι, αν στα παραπάνω προσθέσουμε* δηλώνουν **προσθήκη**.
- ✓ Οι εκφράσεις: *είναι αξιοσημείωτο ότι, το κυριότερο, το σημαντικότερο, αξίζει να σημειωθεί, αναντίρρητα, περισσότερο, ιδιαίτερα, προπάντων, ειδικά, πράγματι, κατεξοχήν, ασφαλώς, οπωσδήποτε, είναι αξιοσημείωτο ότι* δηλώνουν **έμφαση**.
- ✓ Οι εκφράσεις: *αν, εκτός αν, σε περίπτωση που, με την προϋπόθεση ότι, υπό τον όρο* δηλώνουν **όρο, προϋπόθεση**.
- ✓ Οι εκφράσεις: *βέβαια/βεβαίως, φυσικά, αναμφισβήτητα, αναμφίβολα, πράγματι, οπωσδήποτε, μάλιστα* δηλώνουν **επιβεβαίωση**.
- ✓ Οι εκφράσεις: *παραδειγματος χάρη, λόγου χάρη, για παράδειγμα, όπως το...* δηλώνουν **παράδειγμα, διευκρίνιση**.
- ✓ Οι εκφράσεις: *ή ... ή, είτε ... είτε, ούτε ... ούτε, μήτε ... μήτε* δηλώνουν **διάζευξη**.

Β) Με αντωνυμίες: *αυτός, άλλος, εκείνος, ο οποίος, που κ.α.*

Γ) Με την επανάληψη ορισμένων σημαντικών λέξεων της προηγούμενης παραγράφου, περιόδου ή πρότασης ή της βασικής ιδέας του κειμένου.

Αυτή μπορεί να είναι:

- Αυτούσια μεταφορά λέξης – φράσης ή συνώνυμής της
- Υπερώνυμο της λέξης (π.χ. τηλεόραση, τύπος, διαδίκτυο: Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης)
- Χρήση γενικότερου όρου (π.χ. μαθητές, φοιτητές, νέοι εργαζόμενοι: νέοι)

Δ) Με νοηματικά συγγενείς έννοιες, συνώνυμα

Συνεκτικότητα: Είναι η νοηματική σύνδεση ανάμεσα στις προτάσεις, τις περιόδους, τις παραγράφους καθώς και τις νοηματικές ενότητες ενός κειμένου, ώστε τα νοήματα να συνδέονται ομαλά και να περνάμε με νοηματική συνάφεια από το ένα στο άλλο. Δηλαδή ποια σχέση έχει η μία (πρόταση, περίοδος, παράγραφος, νοηματική ενότητα) με την άλλη (πρόταση, περίοδος, παράγραφο, νοηματική ενότητα).

Οι κυριότεροι νοηματικοί δεσμοί είναι οι εξής:

- Πρόβλημα – λύση
- Αίτιο – αποτέλεσμα
- Αιτιολόγηση
- Σύγκριση – αντίθεση - εναντίωση

- Γενική έννοια – ανάλυση των επιμέρους
- Συμπέρασμα – αποτέλεσμα
- Χρονική σχέση – σειρά
- Πρόσθεση – συμπλήρωση – έμφαση
- Ταξινόμηση – διαίρεση
- Προϋπόθεση